

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:
в Австрії:
на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границю:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі листи по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми сердце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в насажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє.

Рекламації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Руский клир і целібат*).

Під заголовком «Der ruthenische klerus und der Zölibat» помістила берлінська «Germania» з 13. с. м. ч. 237 вступну статю, в котрій витикає нашим римским богословам по перше, що не додержують обітницї целібату, а по друге — гіршая першим — що своїми бесідами на тему женячки мають псути своїх товаришів, чужих і томців, які разом з ними сходять ся до пропаганди на виклади. Статя звучить:

«Число 231 (2 аркуш із вторка, з 6. жовтня) Germania-ї помістило статю про „Русинів в Галичині“, яка між иншим заключає слідуочу замітку: „З грецкого семінара в Римі виходили колись в теологічним званем і священними чеснотами визначні священники, які там одержували священя і тим то були до целібату обовязані, але під натиском радикального духовенства домашна практика нині навіть там входить у звичай. Навіть там, т. зн. там навіть у грецкім семінари в Римі? Якесь викінченє і доповненє може буде тут інтересне.

«Передовсім рускі семінаристи від 1897 після розпорядженя Льва XIII. вже не виховують ся (як давнійше) в грецкій, але у своїй власній, рускій колегії. Відтак ріжниця, яка була давнійше а тепер у відношеню до целібату руских клириків, є дуже незначна, або радше она взагалі не істнує. Безперечно, що свого часу виходили з грецкого семінара знамениті священники і мужі; згадаю лиш пізнійшого київского митрополита, Йосафа Венямина Рутского, котрий 1602 р. там був вступив і 1606 яко священник знов опустив єго, він вмер в р. 1637, послуживши св. Йосафатови († 1623 замученой) в єго ділі унії і реформи яко найголовнійший дорадник і помічник. Однак при них було много, котрі користаючи з терпимости (Duldung) грецкої церковної дисципліни, перед висшними священнями женили ся, як з другої сторони нині при жонатих є трохи, але мало таких, що добровільно хотять заховувати целібат.

«Процент нежонатих священників стоїть нині у Русинів дуже низько: округло взявши щось 1-4%. Сей малі потішаючий обяв знаходить свою причину не так в дисципліні грецкої Церкви, як ралше у відступленю від єї духа. Грецка Церков домагає ся, щоби приступаючий до священя виказав ся яко заосмотрений, т. з. що має titulus і то коли він є жонатий, titulus patrimonii і тим способом є спосібний удержувати ся з родиною своїми власними средствами. Замість сего війшло у загальний звичай, що такий кандидат стану священничого зостає висвячений ad titulum beneficii, яке, як при протестантских пасторах власне для

жонатих буває висше пороховане. Остаточно доходить до сего — неімовірне — але правдиве — що кандидат стану священничого ad titulum beneficii женить ся і висвячує ся. Як би від жонатих кандидатів стану священничого, як дух грецкого каноничного права вимагає, зажадано titulus patrimonii і виказання, що може власними средствами, а не з церковного beneficium удержати родину, то хутко впаде би згаданий процент, як в Сицилії і Калібриї, де нежонаті священники становлять щось 90% а лиш 10% є жонатих.

(Конець буде).

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

Бар. Бек був вівторок другий раз на послуханю у цісаря в Будапешті, а хоч єго побут був в звязи з нарадами делегацій, то з другого боку запевняють, що цісар підчас сего послуханя висловив ся вельми рішучо про події в Празі, а з того видно, як немало вразили монарха сї події. Цісар поручив міністрови-президентова ужити як найострійших способів, щоби привернути там лад і спокій. Наслідком того поручив бар. Бек на місникови в Празі, щоби з найбільшою рішучістю запобігав всяким збїговискам і галабурдам улчичним, а в потреби ужив дальших поважних способів, котві би запоручили лад і спокій. Як з поясненя даного очевидно з урядового боку у Fremdanblatt-і виходить, правительство не заважає ся завести виємкового стану, щоби розгорячені уми довести до отямленя.

Бар. Бек привинав депутацию чеської комісії парламентарної під проводом міністрів Фідлера і Прашка, котра єму предложила справозданє про свої ухвали і про політичне положенє. Як відомо, парлам. комісія чеська одобрила подане о відставку чеських міністрів, особливо хлібовобники були рішучо за відставкою, але молодочехи і національно-католицке сторонництво не раді би віддавати теки міністерства торговлі в німецкі руки.

Чеські дневники звіщають, що бар. Бек з кінцем делегаційної сесії уступить з цілим міністерством, одначе одержить порученє утворити нове міністерство, чим Чехи були би вдоволені. Змаганє їх іде до того, щоби ослабити становище вольнодумних Німців, котрі мають аж три теки, хоч на число вольнодумців німецких (около 80 членів) не випадалоб тільки тек. На се вказували вже і христ. суспільники, що вольнодумці в тім згляді упривілейовані. Таким способом міністерске пересиленє було полагожденє з підмогою реконструкції.

Заграниця.

Заграницне положенє вельми погіршило ся. З Білгороду наспі-

ли тривожні вісти, що сербска рада міністрів рішучо відкинула представленє короля Петра а се викликало велике занепокоєнє в дипломатичних кругах. На надзвичайній раді коронній, як звіщають знов з иншого жерела, королевич клинув ся на батька і мало не дійшло до чинної зневаги короля, якби сфіцири не спинили єго. Відтак почала ся справдешня бійка, серед котрої королевича витручено з салі. Опісля коронна рада застановляла ся над тим, як би спинити загонистість королевича, котрий звернув ся після того до молодих офіцирів і студентів з палкою промовою і заявив, що ніяким способом не допустить, щоби спинювано народний рух проти забору Босни й Герцоговини.

Також вісти з Лондону вельми тривожні. Великі англійські дневники і поважні англ. державники поборюють завзято змаганя Ізвольского і англ. держ. секретаря Грея. Тимчасом оден французский дипломат висловив ся про заграничне положенє, що Франция покладає ще надії на те, що Сербія ще в останній хвилі отямить ся і не дасть ся пірвати загорілцями до нерозважних кроків. Про спокійне і обережне становище Австрії висловив ся сей дипломат з великим признанєм і зазначив, що поступованє Австрії дає тим доказ чесних намірів.

В Сербії з великою запопадливостю приготовляють ся до війни. Скупштина ухвалила надзвичайний кредит 16 мільонів динарів. Нічого дивного, що й Австрия приневодила мати ся на бачности, а дунайські монітори воєнні, котрі стояли доси 35 кілометрів від Білгороду і відбували пробну стрільбу острими набоями, посунули ся дальше на полудне і тепер стоять напроти Білгороду. Сербский королевич не перестав підбурювати населеня своїми промовами і недавно висловив ся, що зелений клим дипломатії не поможе нічого Сербії, й тому Сербія буде приневолена глядіти щастя на червонім килимі боєвища і буде бороти ся до останної каплі крови.

3 делегацій.

Угорська делегація ухвалила бюджет міністерства загр. справ без зміни, а в цілій розправі вельми широкій виявило ся, що політик абар. Еренталя найшла там повне одобренє і сильну піддержку. Найвиразнійше зазначив се довірє делегації до політики заграничної бар. Еренталя делегат Раковский в своїй основній і річевій промові.

З боку правительства забирав слово секц. шеф. гр. Естергазі, котрий зазначив, що Австро-Угорщина в біжучих питаннях все порозумівала ся з Гуреччиною і заявив, що ддятого останні події не тільки не ослаблять приязних

*.) Статя надіслана з кругів духовенства. — Ред.

взаємн з Туреччиною, але навпаки їх скріплять. На конференцію європейську не одержала ще монархія запросин, але взяла би в ній участь лише тоді, колиб вилучено з програми справи, які монархія може лише безпосередно в порозумінню з Туреччиною залагодити. По проголошенню незалежності Болгарії звернула ся монархія до деяких держав о вї признанн з услівем, що Болгарія вдовольнить зобовязаням що до східних залізниць і порозумів ся з Туреччиною в справі східної Румелії.

В австрійській делегації ухвалено в комісії військовій повельми широкій розправі бюджет міністерства війни. Христ-сусп. делегати домагали ся поліпшення плат офіцерських в звязи з поліпшенем бити жовнірів. Кн. Шенбургі промовляв за скріпленем армії. Ще сильнійше домагав ся сего гр. Клям Мартініці і остерігав перед злишньою ощадністю, а промовляв за збільшенем контингенту новобранців. Гр. Лятур докоряв австр. правительству, що спізнило ся з підвищенем плат офіцерських і пригадав резолюцію Лятур-Шрафль. На се відповів бар. Бек, що тепер правительство вставило до бюджету 7 міль. корон в двох ратах, отже о 2 мільйони більше, як домагала ся делегація вторішня. По промовах Шумаєра і Петелєнца забрав слово дел. Цеглинський і розпочав свою промову висловом жалю з приводу, що виводи міністра війни були висказані в надмірно песимістичнім тоні.

На погляд бесідника не можна говорити про те, неначе армію виставляли на скостенілість; нездорові в обидвох напрямках відносин, яких справді в армії нині доволі можна би найлекше усунути, якби армія, виведена з народа, була на правду народною армією й узглядняла інтереси народа.

З поміж бажань з боку Галичини до військової управи бесідник перш усього наводить справу демоліційних реверсів, домагає ся, щоби з жовнірами поводитись у війську людяно, та остро карати тих, котрі знущають ся над ними. Час військової служби дуже добре міг би придати ся на образованн жовнірів; се сповнили би найліпше полкові школи.

Далі бесідник жалувє ся, що хоча руска людність дає армії 8% загального числа жовнірів, то до сповнюванн душпастирської служби є тільки оден руский архієурат пільний та двох руских куратів. При тїм діймаючи відчувають рускі курати обставину, що з ними поводять ся, немов би вони займали якесь низше становище, ніж римско-католицкі курати. Бесідник домагає ся отже помноження числа руских куратів пільних та зрівнянн їх прав з правами римско-католицких куратів, допущенн їх до військово-духовних конкурсів по упливі 10 років служби, вкінці пошанованн грецко-католицких свят і відбуванн богослужень після постанов рускої Церкви.

На думку бесідника також з рускою мовою, яко полковою, діло лихо стоїть. Найліпшим способом, як залагодити се питанн, було би видати відповідну книжку та завести примус науки рускої мови в кадетских школах у Львові й Кракові.

Далі бесідник осуджує беззглядність, з якою поводять ся при кватерунках, потім обговорював справу військових асистенцій при виборах і страйках в Галичині. Треба видати докладні постанови, котрі хоронили би армію перед уживанем її до таких цілий.

Вкінці бесідник висказав жаль, що слухну зовсім справу підвищення офіцерських платень скомпромітовано в очах людности, коли її відокремлено від справи підвищення платні жовнірів. При тїм

делегат заявляє, що або він сам внесе резолюцію, або підпре внесєну з иншого боку резолюцію з візванем до правительства, щоби ухвалу делегації з 12. марця 1908 р. як найскорше ввести в житє.

По промовах дел. Аксмана і Шлегля забрав слово міністер війни Шенайх, котрий обговорював події в Люблянї та признає, що жовніри дальші салви давали без команди. Що до знущанн над жовнірами, то міністер все можливе зробить, щоби їх усунути. В справі відпусток у жнива зроблені проби й досвіди будуть основою дальших кроків у тїм напрямі.

Після промови референта Козловского ухвалено бюджет війська.

Национальний катастер.

(Дальше).

Про творенє тіл меншостей.

§. 1. В політичних громадах, заселених Чехами і Німцями, для охорони інтересів в громадській репрезентації не заступленої або в меншости остаючої народности можуть бути утворені тіла меншости з управнених до вибору громадської репрезентації, належних до національної меншости.

§. 2. О утворенн тіла меншости може в політичній повітовій власті просити кожний в громаді управнений до вибору ради громадської австрійский горожанин сеї народности, для котрої має бути утворене тіло меншости.

На ту просьбу видає політична власть повітова оповіщенє, котрим взиває управнених до вибору в громаді належних до національної меншости, щоби зголосили ся яко члени національної меншости і то або заявою протоколярно зложеною в політичній власті повітовій або просьбою, на котрій підписє судово або нотаріяльно має бути удостоверений.

Зголошенє чоловіка має вагу і для жінки, наколи она не розвела ся з ним судово; зголошенє вітця має вагу і для належних до єго вітцівської власті дітей, одначе з тим услівем, що жінці або дітям прислугує право вибирати до громадської ради.

Малолітків зголошує з надолікунчим дозволом опікунство, під курателю поставлених зголошує куратор з дозволом курательної власті. Наколи зголошенє містить засторогу судового дозволу, тоді не вимагає ся удостоверенн підписів.

Юридичні особи можуть бути зголошені покликаними до їх заступництва на основі уставн або закона особами.

§. 3. Зголошенн до тіла меншости не можна при ніяких обставинах відкликати. Спадкоємці не є звязані зголошенем спадкодавця.

Політична власть повітова (а по уконституованню тіла меншости єго виділ) можуть відкинути зголошенє до тіла меншости, наколи з відомих особистих, краєвих або родинних відносин вияснить ся, що проситель не належить до сеї народности, для котрої утворене тіло меншости. Проти сего рішенн дозволений є відклик до політичної краєвої власті, а оскільки розходить ся о рішенє виділу тіла меншости, до політичної власті повітової.

§. 4. Скоро до тіла меншости зголосило ся 50 управнених до вибору громадської ради осіб в дотичній політичній громаді, має політична власть повітова зарядити і перевести уконституованн тіла меншости через вибір виділу і старшини на основі приписів важних для вибору ради громадської.

§. 5. Обсяг діланн тіла меншости обмежає ся до предметів приділених єму виразно законом.

Що до способу, як має бути вибираний виділ і старшина тіла меншости, і як має орудувати, виробить перший виділ регулямін, котрого важність зависима від потвердження краєвого виділу.

Метрика членів тіла меншости.

§. 6. Тіло меншости провадить метрику своїх членів. Політична власть повітова уділяє тілу меншости як і громаді всі зголошенн до тіл меншости. Наколи який член втратить право вибирати до ради громадської, перестає він також бути членом тіла меншости. Колиж знов osiąгне право виборче, стає знов членом тіла меншости, не потребуєчи нового зголошенн.

(Конець буде).

НОВИНКИ

— Календар. В суботу: руско-кат.: Филипа, Теоф.; римо-кат.: Рафаїла Арх. — В неділю: руско-кат.: Прова, Андроніка; римо-кат.: Івана Кант.

— Перенесене моцїв Анатоля і Климентія Вахнянина. До нотатки поданої нами у вчерашнім числі додаємо ще отсі вістки про перенесене моцїв згаданих покійників: Зібрала ся численно найблизша родина, прибули приятелі і знакомі, явили ся делегати товариств „Просьвіти“ (др. Озаркевич і др. Брик), відпоручники „Сокола“ (ш. Пньовский, Гутковский і Брик) в сокільській ноші, а побіч них учительський персонал „Висшого Музичного Інститута“ та члени „Бояна“, щоби віддати ще раз останню прислугу пок. Анатолєви, окрасі родини, голові, основателєви, або діяльному членови згаданих товариств та єго Отцеві, пок. Климентєви, що 15 роками ранше від єго сина спочив вічним сном в єго хаті. І уставлено разом дві домовини, побіч яких станули з ректорату духовної семінарії: ректор о. др. Жук, віцеректори оо. Лициняк і Паньківский, парох церкви св. Петра о. Яримович, о. радн. Давидович і Сваричевский. Відчитано євангеліє, служба похоронна взяла на рамена дві домовини і почав ся похід при чудовім співі хору шитомців. З правої сторони кладовища, недалеко могил пок. Олександра Огоновского та Ізидора Шаранєвича розстелює ся чудовий вид на Погулянку. Тут вибрала родина місце для своїх найдорожших Діда і Батька. Похід остановив ся, відспівано панахиду і зложено на вічний спочинок товариша і свідка діяльности Маркіяна Шашкевича та єго сина, що ціле житє йшов дорогою, яку галицькій Руси вказав безсмертний Руслан. Пронесли ся звуки пісні „Вічная память“ і замкнено гробницю. Построєна она з подільского каменя. Висока на 4 метри. На верху грецький хрест а під ним викована в каменн ліра, переважана лавровою галузєю. Понизше фотографія пок. Анатоля і гранітова таблиця з написю: „Анатоль Вахнянин, ц. к. шкільний радник, б. посол Союму і державної ради, основатель і директор „Висшого Музичного Інститута“, письменник, публіцист і композитор, ур. 7. IX. 1841. † 11. II. 1908. Ще низше на входовім гробовім каменн уміщена друга гранітова плита, а на ній трираменний хрест, а під ним вірш, що так вірно зображує погідну вдачу пок. Анатоля, якою витворив чудове, гармонійне пожитє в родині. Вірш звучить:

„Війшов Він у хату — мов сонце зійшло,
Промовив Він слово — з лиця сум цезав,
Бо щастє, розраду те серце несло,
Бо всіх Він сердечний любовю вивав“.

По боках гробниці находимо дві дальші, гранітові плити. На одній з них напись: „Климентій Вахнянин, парох-ювілат Сняви, ур. 1812 † 1893. Цілість гробниці доповнять ще

цвітник та дві ліхтарні. Каменярські та різьбарські роботи викінчені в артистичній робітні Перієра. Кожда домовина спочиває на окремій полиці. Ціла гробниця може помістити дванадцять домовин.— Нині (дня 23. жовтня) відбуваються в Преображенській церкві за упокійні богослуження за обок Покійників. Відчитали тихі служби о. крил. Чапельський, о. шамб. Сілецкий з Жужеля, о. крил. Пачовський з Борщевич, о. Мірон Літвинський з Мужиневич, о. Слюзар з Колодівки, о. радн. Давидович і о. Сваричевський, які станули опісля враз з о. радн. Евг. Гузаром і о. радн. Федусевичом, до панахиди. В часі богослуження співав дуже гарно хор „Львівського Бояна“ під артистичним проводом п. Мих. Волошина.

— Анкета в справі науки неграмотних відбулася дня 5. с. м. під проводом голови товариства „Просвіти“. На засіданні явилися отсі пп.: Іван Матієв, радник шк.; о. Володимир Кальба, парох Соколівки; Іван Лешага, інспектор шк. зі Львова; Теодор Біленький, професор семінарії учит. в Самборі; Николай Мороз, директор школи вправ у Львові і Ол. Гайдукевич, управитель школи в Замарстиніві. Предметом наради була справа оцінки семи праць, які наслідки до товариства „Просвіти“ в наслідок конкурсу з дня 20. марця с. р. на зладжене „Букваря для неграмотних“. З тих праць узнала анкета за найлучші дві, а то: працю п. Онуфрія Солтиса, учителя з Тернополя, і працю п. Йосифа Танчаковського, учителя школи ім. Маркіяна Шашкевича у Львові. Першому з авторів признано премію конкурсową в квоті 200 К, другому в квоті 100 К. Крім того рішила анкета висказати признане за старанну працю авторова, що надіслав манускрипт під сигнатурою „100“, і п. Іванови Голубовичови, учителя в Карлові. Вкінці порішено звернутись до головного відділу товариства „Просвіти“ з домаганем, щоби Буквар укладу п. О. Солтиса видав як найскорше друком.

— Судова розправа в Станиславові в справі розрухів в Коронці скінчила ся позавчера вечером. Споміж 32 обжалованих увільнено 18 від вини і кари, а 14 засуджено, а то: Семена Маріяша на два місяці в'язниці з постом що тижня (з §§ 81, 283, 312, 411); Івана Маріяша на 14 днів строгого арешту (з §§ 283, 279 і 411); Дмитра і Юрка Маріяша кожного на 10 днів звичайного арешту (з §§ 283 і 411); Федя і Василя Маріяша кожного на 7 днів арешту (з §§ 283 і 411); Данила Маріяша на 3 дні арешту (з §§ 283 і 411); Івана Каганця, Василя Сада, Онуфрія Мацького, Романа Басицюка. Олексу Вовка і Івана Вінтозя а кож-

дого на 3 дні арешту (з § 283); Данила Гнатюка на 2 дні арешту (з § 283).

— Окружний зїзд сокільський у Львові. Львівський „Сокол“ від трьох літ уряджує окружні зїзди відпоручників своїх філій з львівського округу, який означив 40-кілометровим промінем докола Львова. Відозва, яку вислано в тій справі до філій, звучить:

„Наш сокільський табор зростає з кожним роком о кількадесят нових товариств і дійшов нині до 391 пожарних а 21 гімнастичних „Соколів“ на цілім просторі рускої часті Галичини. Для ще сильнішого скріплення руского Сокільства, до ліпшого оживлення ествующих вже сокільських товариств потреба нам в неодній справі нарадити ся і порозуміти ся для одноцільного поступованя. Тому скликаємо на день 25. жовтня 1908 (в неділю) о 10. год. перед полуднем в нашій гімнаст. салі (ул. Руска ч. 20. дім „Дністра“) сокільську нараду, в якій мають взяти участь відпоручники філій нашого Товариства з львівського округу. На дневнім порядку є отсі справи: 1) Вступне слово. 2) Реферат: як оживити товариства? 3) Реферат: як поступати супроти властей? 4) Реферат про огневий податок і загальне обезпеченє. 5) Практична лекція вільних вправ рухових (приготованє до окружного зїзду). 6) Звіти відпоручників з діяльності Товариств. 7. Оглядовий курс пожарництва“.

На сей зїзд мають філії вислати по двох відпоручників. Як дізнаємо ся, доси зголосило ся около 50 делегатів. В зїзді можуть брати участь відпоручники також з поза львівського округу.

— Памяти Карпенка-Карого. При кінці минулого місяця у селі Владивостоці, на далекому Сході, український гурток під орудою артиста Ю. Мови дав виставу, присвячену памяти незабутнього небіжчика Ів. Тобилевича (Карпенка-Карого). Виставлено історичну драму покійного „Бондарівна“. У сій виставі брали участь: українська артистка Котляревська, українська громада студентів східного інституту та інші аматори.

— Драма. В Саратові ховали 11. с. м. ревізора рязансько-уральської залізниці Гінсберга, що отруїв ся карболовою кислотою. В день, в городському саду він випив отрути, а тоді заявив сам сторожам, що отруїв ся. За пів години Гінсберг помер у лікарні. Самогубство здорового, веселого Гінсберга стало ся через арешт его сина-гімназиста, відданого під воєнний суд за ограбованє ювелірної крамниці в Саратові. Як стало ся се лихо, батько закурив ся, мало до кого й балакав, а згодом і отруїв ся. Синови-арештантови дозволено по-

працати ся з мертвим батьком. І от похорона процесія спинила ся під ворітьми тюрми і молодий Гінсберг у сірому халаті, оточений вартовими був виведений на вулицю. Ридючи він упав на батька. Минуло кілька хвилин і его відвели назад у тюрму.

— Повітничий кутик.

Пісня.

Де звернусь, бачу все твій взір,
все повний чару й блиску зір,
все чую піснь твою давінку,
ах, так ти взяв мене цілу!

Нічо не маю з давних мрій,
ти в серця гллуб вплив нобвий здрій,
дав нобвий лад моім чуттям
і всю мене забрав ти сам.

Не прожену чуття з душі,
ах, милий, ти усім мині —
коли ти серце взяв моє
на щож мині й само житє?!

У. К.

Оповідки.

— Репертуар руского театру в Станиславові. (Саля тов. ім. Монюшка. Початок представлення 7½ вечером. Білети продає „Народна Торговля“, а від 5. год. каса театру).

В суботу дня 24. с. м. „Барон циганів“ оперетка в 3 діях Стравса.

В неділю дня 25. с. м. „Серед бурі“ історичні картини зі співами в 5 діях Бориса Грінченка.

— Театр львівського „Сокола“ відіграє в найближчу неділю 5-актову драму М. Кропивницького „Невольник“. Початок виїмково о 5. год. вечером.

— Вечерниці з танцями уряджує забавовий комітет львівського „Сокола“ в саях „Рускої Бесіди“ в суботу дня 24. с. м. Вступ 1 К, для пп. академиків по 50 сот.

Посмертні оповістки.

— Василь Храпливий, упокоїв ся дня 17. с. м. в Збаражжі у своєї рідні. В. с. п!

— Каміля з Мацуских Харламповичева, жена о. Івана Харламповича, сотрудника в Старицках, упокоїла ся дня 9. с. м. В. і. п!

Матеріали до історії зносин Галичан з Буковинцями.

Ч. 179.

Із. Воробкевич про себе. — Композиція до поезій Федоровича. — Погляд Із. В-а на „Правду“. — Дві оперетки. — Читанка Барв-ого. — Молодіж.

Чернівці, 1872, 12. червня. Ізид. В. до Олекс. Барвіньського.

(Дальше).

Питаеш ти мене, ци позволяю я, мої поезії, котрі в себе знаходять ся, там друкувати. Знаю-ж я, що тут робити? Врешті роби, братічку, як сам думаеш!

Одно жалую, що неодно і добре з моїх діл у тебе пусто лежить і світ Божий не зобачило, а особливо, що мій Нечай завмер і з гробу двигнутись не може.

Здаєть ся мені, що я дві повістці вам прислав, деж они? Як думаеш, що одно або друге добре, і згажаеш ся з поміщенем в Правді, то можеш посилати, мені все однаково; ту втіху, щом раз з моїх творів мав, безпечно більше не му мати.

Досить і сего!

Чую, що ві Львові дуже мало наших лю-

дей, а про одних я добре знаю, що не все золото, що блищить. Слаба надія на будучу долю, а про нашу молодіж і не говори нічого! Чую, що дримає летаргічним сном, нехай буде їм на гаразд, нехай ростуть здорові, нехай учать ся всего, най лічать звїзди і мірять море, але свою мову, свою минувшість, свою правду нехай забувають, нехай закопують у глібоку могилу, з знайдуть ся і люде, що шапками муть глину носити і висипають могилу високу, високу, щоб они з неї во вік віков не стали.

Ци вийшли 3. части твої Читанки? Відай вже, як-ем чув від нашого краевого школьного інспектора. Но мушу тобі сказати, що тут в злі руки упалась, бо пани критики противної мисли. Я з одним про се діло і сварню мав; він вже у перед зле осудив, а особливо слово у Байді „потилиця“. Прошу про се мовчати.

Для п. Бачинського*) писав ем дві оригінальні комедіо-оперетки і музику. Много забрала часу тая работа. Думаю, що незгірші, а музика таки добра. Чую, що одну вже грає. Лиш через театр зможу я собі в Галичині дорогу яко музик зробити, а се важне діло, щоб посоромити моїх противників і показати їм, що далеко сові до сокола.

*) Директор театру.

Поезийок давно не писав ем; оногди хита одну, котру тобі і посилаю.

(Іде поезія, Ой ви люди, ой злі люди, бодай вас не знати!).

Рік 1873.

Ч. 180.

Нові гризоти Із. В-а. — Нечай. — Три комічні оперетки з музикою. — Двоголоса літургія для народних шкіл.

Чернівці, 1873, 16. січня. Ізидор Воробкевич до Олекс. Барв-ого.

То і правда, що дружба наша мов та мрака розплилась, мов у безвісти пропала. Було, не минав місяць, щоб один від другого вісточки не дістав, а тепер минають далі і роки, поки оден до другого відозве ся. Так уже сей світ має ся. Як вступить чоловік у публичне житє, як подружить ся, як діти его обмережать і як журба мов гадь об него обвєся, то й забуває чоловік на ідеал своєї молодости, а до него рахую я і дружество.

Твій милий лист з повіншованем щасливого нового року застав мене в дуже сумнім состоянню.

(Дальше буде).

Краєві бюджети на 1908. і 1909. рр.

Бюджетова комісія закінчила вже свої наради над прелімінарем кр. бюджету на рр. 1908 і 1909, а сойм в сих днях розпочне бюджетову дискусію. Після ухвали комісії бюджети на ті два пред- ставляють ся ось як:

Видатки.

	1908	1909
I. Репрезентация краю	160.400	167.000
II. Заряд	1,863.484	1,935.666
III. Справи санітарні	5,858.414	6,078.735
IV. Добродійні	122.999	119.382
V. Просвіта і штука	20,591.419	21,731.546
VI. Пам'ятники істор.	340.680	339.736
VII. Безпеченство пуб- личне і копти квартирові	1,013.055	1,054.445
VIII. Комунікації	5,010.761	5,261.086
IX. Будови водні і ме- лїорації	6,713.578	6,943.536
X. Рільництво	3,044.480	3,664.941
XI. Гірництво	216.530	303.419
XII. Промисл і рукоділа	1,344.904	1,456.633
XIII. Доми краєві	3,147.601	3,524.546
XIV. Пенсії емериталь., заосмотреня ітд.	306.957	312.098
XV. Оплати консумц.	13.500	13.500
XVI. Ріжне	414.179	467.130
Сума видатків	50,162.839	53,370.039

Доходи.

	1908	1909
I. Репрезентация краю	50	50
II. Заряд	255.072	292.540
III. Справи санітарні	2,244.677	2,368.831
IV. Добродійність	—	—
V. Просвіта і штука	3,942.029	3,994.367
VI. Пам'ятники істор.	—	100.500
VII. Безпеченство пуб- личне	424.850	428.832
VIII. Комунікації	610.942	727.642
XI. Будови водні і ме- лїорації	4,486.026	4,572.465
X. Рільництво	827.165	1,866.073
XI. Гірництво	114.000	281.875
XII. Промисл і рукоділа	466.887	466.569
XIII. Довги краєві	53.793	73.240
XIV. Пенсії емериталь., заосмотреня ітд.	40.000	40.000
XV. Оплати консумц.	7,492.000	7,732.000
XVI. Ріжне	1,207.500	1,282.500
Сума доходів власних	22,365.453	24,274.435
Додатки до податків	18,175.473	18,394.192
Загалом	40,441.016	42,641.626

В порівнянню з видат- ками

Недобір 9,721.823 10,728.413

Комісія постановила на точці тих недо- борів в р. 1908 і 1909 удержати дотеперішну стопу додатків до податків — а решту покрити короткоречинцевою позичкою.

Галицький сойм.

Засіданє в дня 22. жовтня 1908.

По відчитанню петицій, зпоміж яких за петицією „Шкільної Помочи“ в Станиславові промовляв п. Винничук, забрав голос кр. мар- шалок і повідомив палату, що у відповідь на телеграму сойму до Сьв. Отця наспіла відпо- відь отсего змісту: „Сьв. Отець приймаючи з радісним серцем предложені желаня і докази синівської любови, в душі дякує, а заравом яко завдаток небесних дарів і прояву Своєї прихильности присилає з цілого серця Апо- столське благословенє. — Кард. Мерри дель Валь“.

Пос. Лео мотивував своє внесенє в спра- ві зміни кількох параграфів краєвого статуту і в справі проєкту виборчої ординації сойм- ової.

Простора дискусія вела ся дальше над

санітарними справами. Між иншими промовля- ли пп. Сандуляк, Трач і Миронюк в справі ратунку перед половими недугами в Гуцуль- щині.

По прийнятю внесенє комісії і резолюцій поставлених послами, забрав ще голос пос. Т. Старух в справі помочи для потерпівших хлі- боробів від останного снігу, почім маршалок замкнув засіданє, назначивши слідуєче на нині.

Телеграми

в дня 23. жовтня.

Петербург. Рада міністрів ухвалила пред- ложити думі проєкт закона в справі зміни по- станов що до продажі горівки. Новий проєкт має на меті зменшити консумцію горівки.

Льондон. Перед судом ставало вчера 17 суфразисток за демонстрації дня 13. с. м. (в справі признаня жєнщинам всіх політичних прав на рівні з мужчинами). Засуджено їх на кару від 3 тижнів до 3 місяців арешту.

Відень. W. Allg. Ztg. доносить, що пере- говори межі Австрією а Туреччиною в спра- ві анексії Босни і Герцоговини поступають корисно, а ще не зарав кінчать ся, бо Туреч- чина має деякі за великі претензії.

Відень. При вчерашнім тягненю лосів надзвичайної ювілейної лотерії гол. виграна 200.000 K впала на лос ч. 266.470; 40.000 K на лос ч. 295.579; 20.000 K на лос ч. 227.541; 10.000 K на лос ч. 330.001; 5.000 K на лос ч. 346.074; 3.000 K на лос ч. 374.257.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ.

Готель, реставрація і кафєрия — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 22. с. м.: Олена Габля, Ра- дошинці; о. Сильвестер Герасимович, Лешнів; Евген Бачинський, Перемишль; Ізидор Блюк, Перемишль; Павлина Кучійова, Тернопіль; Андрій Макух, Поморяни; Неркун Григорий, Поморяни; о. Іван Рудаевский, Дидинів; о. Іван Шпитко, Вишатиці; Василь Кулик, Ляховичі заріччі; о. А. Котис, Телесниця сянна; Юліян Винницький, Кути; Іван Вольраб, Прага.

РУСИНИ! Жадайте у всіх трафіках, торговлях і крамницях лише туток і паперців з першої галицько-руської фабрики Евгєна Білінського в Збаражї.

З доходу сеї фабрики йде 35% на будову церкви в Сеняві, 10% на школи і бурси тов. педагогічного, а 5% на сироти і вдова по сьвященниках.

Держім ся покликку:

Свій до свого!

Вийшов 8-ий випуск.

ПРИЙМАЄТЬСЯ ПЕРЕДПЛАТА.

„УКРАЇНСЬКА МУЗА“

ПОЕТИЧНА АНТОЛОГІЯ

під редакцією ОЛЕКСИ КОВАЛЕНКА.

В 12 випусках; виходє кожного місяця. В ан- тологію входять кращі твори всіх найвидат- ніших українських поетів, починаючи од най- старіших корифєів і до наших днів, з Украї- ни Російської, Галичини, Букови- ни і Америки; всього до 120 поетів. В кож- ному випуску будуть твори 10 поетів (більше, як по 100 поезій) нових і вже друкованих, з портретами, автобіграфіями і біографіями поетів, заставками і віньєтками. Збірник буде ве- ликого формату і матимє до 1200 ст. Ці- на кожного окремого випуску 25 коп., з пере- силкою 30 коп., а по передплаті 2 рублі за всі 12 випусків, з пересилкою 2 р. 50 к. Можна на виплат. 1 р. зарав, 1 р. через місяць і 50 коп. першого липня (юля). Гроші посилать по адре- сі: Київ, Іванівська улица 75, Олексі Ковален- кові, або в „Українську Книгарню“, Безаків- ська 8, або в книгарню „Л. Ідзівського“, Хрещатик 29.

За границю: 3 карб. 50 коп., з пересилкою: в Австрії 8 корон, в Америці 2 долари.

Редактор-Видавець О. Коваленко.

ДЕНТИСТ

Др. К. Левагдовский

Львів, пл. Талицька 7. (наг Централь. кабархею).

Витяганє, пльомбованє, вставлюванє зубів без болю.

Товариство взаїмних обезпечєнь

„Дністер“

у Львові, при улиці Рускій ч. 20. (дім власний).

приймає обезпечєня будинків, всяких річий до- машних і господарських, збіжя і паші против шкід від пожару.

Шкоди ліквідувє і виплачує „Дністер“ з найбільшою скоростію. Оцінка шкід відбу- вая ся в присутності 2 господарів членів. Дотепер виплатив „Дністер“ 15.883 відшкодо- вань в сумі вісім і пів мільона корон.

Зиск по скінченім році звертає ся чле- нам. Звороти за р. 1906 і 1907 вносили по 10 прц.

Банк красвий у Львові і в Чернівцях, Ка- са ощадности у Львові, Руска Шадниця в Перемишлі приймають поліси „Дністра“ при уділюваню позички.

На житє можна обезпечити ся через „Дністер“ в Краківськїм Товаристві.

Агенції „Дністра“ находять ся в кождім місті і в многих селах; там, де еще не ро- бить инший агент „Дністра“, можуть пись- менні селяни старати ся о уділенє агенції. До тепер заробили агенти 1,142,108 корон провізії.

Фонди Товариства 31/12 1907:

Фонд резервовий	K 1,003.364—
„ резерви премій	„ 613.720—
„ спец. на звороти	„ 50.939—
„ на ріжницю курсів	„ 3.437—
„ резерви спеціальної	„ 35.000—
„ емерит. урядників	„ 218.364—
инші фонди заосмотреня	„ 40.000—
Разом сума	K 1,964.824—

Селяне! асекуруйте ся від шкід огневих!

Розклад залізничних поїздів

важний від 1. мая 1908.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночі
Кракова	5:50	8:55	1:30	5:45	9:50
Кракова	7:25	9:50	—	8:40	2:30
Ряшева	—	—	1:10	—	—
Підволочиск	7:20	12:00	2:15	5:40	10:30
Черновець	8:07	—	2:05	5:57	9:30
Черновець	—	—	—	—	12:20
Станиславова	5:40	—	—	—	—
Коломні	—	10:20	—	—	—
Стрия	7:29	11:43	3:50	—	11:00
Пустомит	7:29	11:43	3:50	—	11:00
Самбора	8:00	10:30	2:00	—	9:10
Любіня	8:00	10:30	2:00	9:10	—
Рави рускої	7:10	12:40	4:50	—	—
Явова	8:26	1:15	5:00	9:25	10:10†
Брухович	7:10	—	12:40	4:50	8:20
Брухович	8:15	—	—	—	—
Зимної води	5:50	7:25	1:10	5:45	9:50

Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	в ночі
Кракова	3:50	8:25	2:45	7:00	11:15
Кракова	—	8:40	6:12	7:35	12:45
Ряшева	—	—	3:30	—	—
Підволочиск	6:20	10:40	2:16	7:45	11:10
Черновець	6:10	9:35	2:23	—	10:38
Черновець	—	—	—	—	2:50
Станиславова	—	—	—	2:40	—
Коломні	—	—	—	6:03	—
Стрия	7:30	—	2:25	6:42	11:25
Пустомит	7:30	—	2:25	6:42	11:25
Самбора	6:00	9:05	4:00	—	10:45
Любіня	6:00	9:05	—	4:00	10:45
Рави рускої	6:14	11:05	—	7:10	11:35†
Явова	6:58	9:15	1:35†	3:35	6:30
Брухович	7:21	11:05	—	—	—
Брухович	6:14	—	3:35	7:10	11:35†
Зимної води	3:50	8:40	3:30	7:35	11:15

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим дру- ком. — Поїзди їдучі лише в неділі означєні †.

При закупні товарів просимо покли- кувати ся на анонси нашої часописи!